

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.444.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 18598 Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego, w sprawie kryzysu finansowania działów aktywizacyjnych urzędów pracy z Funduszu Pracy, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Tytułem wstępu pragnę zaznaczyć, że zgodnie z art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ podstawą gospodarowania w trakcie roku budżetowego środkami Funduszu Pracy (dalej „FP”) jest roczny plan finansowy FP będący załącznikiem do ustawy budżetowej. W toku prac nad projektem ustawy budżetowej na dany rok budżetowy Minister Finansów i Gospodarki, w trybie i terminach określonych przez przepisy dotyczące prac nad projektem ustawy budżetowej wydane na podstawie art. 138 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, przekazuje wstępną kwotę wydatków na dany rok oraz wyjściowe kwoty wydatków na kolejne lata dla poszczególnych dysponentów części budżetowych. Pismem z 25 lipca 2025 r. Minister Finansów i Gospodarki przekazał do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej limit wydatków FP do uwzględnienia w projekcie planu finansowego na 2026 r. Limit, który określono na poziomie niższym niż w roku 2025 o 1 mld zł, wynosi w br. 10,1 mld zł.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na każdym etapie uzgodnień wskazywał, przedstawiając w tym zakresie szczegółowe uzasadnienie, na konieczność utrzymania finansowania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na poziomie analogicznym do roku 2025 r. Pomimo tego kwotę zabezpieczoną w planie FP na 2026 r. ustalono na poziomie niższym od postulowanych potrzeb finansowych.

Odpowiadając na pytania o zwiększenia kwoty środków FP przeznaczonych w br. na działania aktywizacyjne Minister Finansów i Gospodarki wielokrotnie wskazywał, że Polskę objęto procedurą nadmiernego deficytu (EDP), co oznacza konieczność konsolidacji finansów publicznych oraz redukcji deficytu w kolejnych latach i ma odzwierciedlenie w średniookresowym planie budżetowo-strukturalnym na lata 2025-2028, określającym ścieżkę wydatków do 2028 r., której przestrzeganie jest konieczne do ograniczenia deficytu nominalnego i redukcji długu w średnim okresie. Minister wskazywał też, że wydatki FP objęto stabilizującą regułą wydatkową (SRW) oraz limitem wydatków rokrocznie wskazywanym w ustawie budżetowej. Oznacza to, że zwiększenie limitu wydatków FP może odbyć się pod warunkiem wskazania oszczędności powstałych na innych zadaniach objętych SRW.

Obniżenie limitu wydatków FP miało bezpośredni wpływ na wysokość środków wskazaną w planie finansowym FP na finansowanie form pomocy przez samorządy powiatowe,

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.

których podział na poszczególne regiony regulują przepisy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia² oraz wydane na podstawie art. 277 tego aktu rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy³ (dalej jako „rozporządzenie RM”).

Na podstawie art. 267 ust. 4 ww. ustawy w związku z § 6 rozporządzenia RM kwota środków FP na finansowanie form pomocy, również tych realizowanych w ramach projektów EFS+, określona w planie finansowym FP na br. i pomniejszona o rezerwę pozostającą w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, dzielona jest między województwa algorytmem.

Następnie kwoty ustalone dla samorządów województw rozdzielane są między poszczególne samorządy powiatowe przez zarząd województwa według kryteriów określonych przez sejmik województwa, o których mowa w art. 267 ust. 7 ustawy. Oznacza to, że podczas opracowywania kryteriów podziału istnieje możliwość uwzględnienia szczególnych potrzeb lokalnych rynków pracy.

Informuję, że według stanu na 30 czerwca br. samorządom powiatowym przekazano 1 121 793 220,10 zł na finansowanie form pomocy (również tych realizowanych w ramach projektów EFS+), 1 600 354 263,46 zł na finansowanie świadczeń obligatoryjnych (o których mowa w art. 300 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia), 136 931 066,49 zł na finansowanie zadań fakultatywnych (zgodnie z art. 2 pkt 49 ww. ustawy rozumianych jako działania wspierające realizację przez publiczne służby zatrudnienia zadań z zakresu aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy, wskazanych enumeratywnie w art. 300 ust. 3 tego aktu), w tym dodatków motywacyjnych dla pracowników powiatowych urzędów pracy wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, składkami na FP i Fundusz Solidarnościowy i wpłatami na Pracownicze Plany Kapitałowe oraz 129 536 294,61 zł na finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Należy wskazać, że minister właściwy do spraw pracy dysponuje rezerwą FP, którą może uruchomić m.in. w celu niwelowania negatywnych skutków zmniejszenia środków FP przyznanych na aktywizację. W jej ramach możliwe jest zwiększanie środków przyznanych samorządom na finansowanie form pomocy w danym roku budżetowym, z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez urzędy pracy. Procedurę ubiegania się o środki rezerwy FP określono w dokumencie „Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2026 roku”, opublikowanym w Intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia. W lipcu br., jako Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosiłam II nabór wniosków o środki rezerwy FP na finansowanie programów aktywizacji zawodowej, na który przeznaczono dodatkowe 87 mln zł. Nabór zakończył się 27 lipca br. Środki przyznano w kwotach wnioskowanych, tj. w łącznej wysokości 86 565 779,77 zł.

Informuję też, że zgodnie z zapisami ustawy powiatowe urzędy pracy mogą realizować programy finansowane ze środków europejskich, ale – ze względu na zadania realizowane w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - informacje na ten temat nie są zbierane przez kierownictwo podległego mi resortu.

² Dz. U. poz. 620, z późn. zm.

³ Dz. U. poz. 1662.

Nawiązując do propozycji przedstawionej w stanowisku XXXIII Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich pragnę ponownie podkreślić, że Plan finansowy FP stanowi załącznik do ustawy budżetowej.

Biorąc pod uwagę proces opracowywania i uchwalania budżetu państwa, w trakcie którego Minister Finansów i Gospodarki wskazuje ogólny limit wydatków FP na poziomie znacznie niższym od planowanych przychodów funduszu, usztywnienie limitu wydatków na formy pomocy w stosunku do przychodów mogłoby bardzo ograniczyć możliwość realizacji pozostałych działań ustawowych, a w pewnych sytuacjach spowodować nawet brak środków na wydatki obligatoryjne, w tym zasiłki dla bezrobotnych.

Z uwagi na powyższe, a także mnogość zadań ustawowych ujętych w planie finansowym FP kwoty na ich realizację, w tym na finansowanie form pomocy, powinny być rokrocznie określane przez ministra właściwego do spraw pracy z uwzględnieniem bieżącej i prognozowanej sytuacji na rynku pracy.

Do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kierowane są z urzędów pracy uwagi i propozycje modyfikacji przepisów regulujących formy pomocy określone w ustawie, w tym dotyczące umożliwienia przekazywania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w kwotach netto. Kierownictwo resortu pracy prowadzi w tym przedmiocie stały dialog z urzędami, a wskazana propozycja wraz z oceną skutków wprowadzenia takich zmian dla ich potencjalnych beneficjentów i realizujących przedmiotowe zadanie powiatowych urzędów pracy jest analizowana.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/